

PETI TEDEN IZOBRAŽEVANJA NA DALJAVO- SLJ- LEBAN- 9. A/ 1. SKUPINA

9. a/ 1. skupina (20. 4. do 24. 4. 2020)

lidija.leban@guest.arnes.si tel. 040 356 699

Dragi učenci, lepo pozdravljeni v 6. tednu izobraževanja na daljavo. V preteklem tednu smo utrjevali in preverjali, v tem tednu pa bomo po korakih obravnavali novo snov; ob tem pa sproti ponavljali in preverjali. Natančno berite navodila in pošiljajte le zahtevano. Držite se rokov za oddajanje nalog. Vse, kar delamo, je nujno potrebno; to snov boste potrebovali tudi v naslednjem šolskem letu in bo do konca šolskega leta tudi ocenjena. Kako in na kakšen način, bo znano v naslednjih tednih. Če boste potrebovali pomoč, mi pa le pišite ali pokličite.

DOMAČE BRANJE: NUJNO PREBERI. Za DB ste že pred časom (pri pouku) dobili navodila. Upam, da ste že prebrali Cankarjeve črtice (tiste, za katere smo se dogovorili), ker v tem tednu začnemo z obravnavo novega obdobja, slovenske moderne. V zvezek napišite, o čem posamezna črtica pripoveduje in navedite književne osebe. **Slikajte in pošljite do 24. 4. 2020.** Nekateri ste to že opravili.

NEOBVEZNO: Če želiš, na podlagi petkovega miselnega vzorca sestavi besedilo in ga pošlji.

Obvestilo glede bralne značke. Uradni zaključek BZ je bil 2. 4. 2020. Vsi tisti, ki jo želite zaključiti in dobiti oceno, mi v priponki pošljite naslednje: Koliko knjig ste že povedali, za vsako še ne »povedano« knjigo napišite ime in priimek avtorja, na kratko (5 povedi) o čem in o kom knjiga pripoveduje, napišite glavne književne osebe (3). Iz ene izmed prebranih knjig izpišite lepo poved in jo pošljite zraven (navedite, iz katere knjige je). Obvestila vas bom, kdaj bo ocena vpisana. **LAHKO JO OPRAVITE TUDI PREKO TEL. KLICA ALI ČE SE POSNAMETE IN POŠLJETE. Če je kdo bral vseh 9 let, naj mi to zraven obvezno pripiše.**

Rok oddaje: **30. 4 2020**

Navodila za delo.

Dan, datum	VSEBINA	OPOMBE - kje
Ponedeljek, 20. 4. 2020	Slovenska moderna – značilnosti, predstavniki	Spodaj, pod navedenimi dnevi, je list z besedilom o moderni in predstavnikih. Stiskaj in prilepi v zvezek za književnost ali prepriši. Preberi in si zapomni. Prvo besedilo, ki ga bomo obravnavali, bo črtica. Razlaga za črtico je pod besedilom o moderni. Preberi in si zapomni.
Torek, 21. 4. 2020	Ivan Cankar: Bobi (branje, razmišljanje o besedilu, neznane besede)	Razmisli, ali si bil kdaj v življenju ponižan oz. ali ti je kdo kdaj storil krivico. Danes se boš srečal z besedilom, ki govori prav o tem, s Cankarjevo črtico Bobi, kjer nam razkriva duševnost prevaranega otroka. Če ti kakšna beseda ne bo razumljiva, jo poišči v slovarju.

		1.V berilu na str. 124 preberi besedilo Bobi (najprej uvod zg. na str. 125). 2.Preglej neznane besede pod Stvarna pojasnila. 3. Ustno odgovori na vprašanja 1, 4, 5.
Sreda, 22. 4. 2020	Delo z besedilom	V zvezek ali kar na list naredi naloge (napiši, odgovori), ki jih najdeš kot prilogo na listu pod navodili.
Četrtek, 23. 4. 2020	Ivan Cankar: Življenje in delo	V berilu na str. 124 preberi vse o pisatelju (modri del) in na podlagi tega izdelaj miselni vzorec o njem.
Petek, 24. 4. 2020	Miselni vzorec in tvorbna naloga	Dokončaj delo (MV) in DB. Oboje slikaj in pošlji danes, 24. 4. 2020. Razmišljaj o tem, kako bi napisal črtico o svojem življenju.

SPODAJ IMAŠ PRILOGI.

MODERNA (1899–1918)

Kot izraz novih družbenih razmer na Slovenskem je slovenska moderna vzkliła iz odpora proti realizmu in naturalizmu.

Moderna je obdobje v književnosti, ki se je na Slovenskem začelo z izidom Cankarjeve pesniške zbirke Erotika in Župančičeve pesniške zbirke Čaša opojnosti, končalo pa s Cankarjevo smrtjo ter koncem 1. svetovne vojne.

– **značilnosti obdobja:** izražanje trenutnega razpoloženja, pomembnost posameznikove subjektivnosti, domišljije, čutnosti;

– **smeri, ki so se razvile v moderni:** simbolizem (skrivni pomeni), dekadenca (odpor, zaničevanje), nova romantika (stremi nazaj k romantiki), impresionizem (trenutni vtis);

– pesmi dobijo svobodno obliko, svobodni verz (to pomeni, da ni npr. urejen, kot trohej ali jamb ...), proza je manj razumljiva, zvočni učinki besed, izjemno glasovno slikanje;

– v tem obdobju dosežemo svetovni vrh v vseh treh zvrsteh književnosti (poeziji, prozi in dramatik) i)

– četverica moderne oz. predstavniki slovenske moderne so:

- Ivan Cankar – pisatelj, dramatik z Vrhniko (Moje življenje – Skodelica kave, Bobi, Na peči)
- Dragotin Kette – pesnik s Prema pri Ilirski Bistrici (Spomini, Na očevem grobu (sonet), Na trgu
- Josip Murn Aleksandrov- (Ljubljana) (Kmečka pesem, Pesem, Vprašanje)
- Oton Župančič- pesnik, dramatik, prevajalec- ustvarjalec iz Bele krajine (Žablarska, Z vlakom, Ciciban in še kaj, Sto ugank).

Kot zanimivost: v slikarstvu v tem obdobju ustvarjajo: Rihard Jakopič, Matija Jama, Ivan Grohar, Matej Sternen; v glasbi: Gojmir Krek, Anton Lajovic, v arhitekturi: Jože Plečnik.

KAJ JE ČRTICA?

Je ena najkrajših literarnih vrst, ki nima zaokrožene zgodbe. Je osebno obarvana, izpovedna. V središču je kak dogodek, izsek iz življenja, pripetljaj, bežen vtis. Poudarek je na razpoloženju, doživljanju glavne osebe. Če prikazuje krivične odnose v družbi, je to socialna črtica.

AVTOBIOGRAFSKA ČRTICA pa je črtica, v kateri avtor prikazuje drobce iz lastnega življenja, resnična doživetja in izkušnje (Prežihove Solzice).

IVAN CANKAR: BOBI

1. O čem pripoveduje besedilo?
2. Kdo je pripovedovalec? Peter? Mihče? Tretjeosebni?
3. V črtici je zelo poudarjeno stopnjevanje in spreminjanje Petrovega razpoloženja. Razvrsti povedi, ki opisujejo njegovo razpoloženje od začetka do konca zgodbe, tako da na črtico pred poved zapišeš zaporedno številko.

___ In s tiho pesmijo, s tihimi koraki se je napotil Peter v paradiž; zatisnil je oči in se smejal ...

___ Peter se je stisnil k zidu, da nikomur ne b bil napoti, in je čakal.

___ Noge same niso hotele – nenadoma so bile vse težke in nerodne ...

___ Ne pojdem domov ...; v travo je skrtil svoj obraz in je zajokal.

___ Peter je stal in ni vedel kam.

___ Šel je v cerkev s tako lahkimi koraki, kakor da ne bi nosil nerodnih čevljev.

___ »Samo da me je videla!« se je razveselil Peter.

___ Takrat in do konca maše je bilo njegovo srce čisto in vse polno ljubezni.

___ Sram ga je bilo.

___ Sedel je na posteljo, roke je uprl ob kolena, glava mu je klonila globoko in mrzel pot mu je prilil na čelo.

4. V besedilu je avtor uporabil dva simbola. Poskusi ju razložiti.

bob – simbol praznika, ...

klanec –

5. Opiši, predstavi Petra in Mihčeta.

6. Opazuj pisateljev jezik (primere, poosebitve, ukrasni pridevki, monolog (oseba govori v sebi), nagovor ... Kakšen se ti zdi? Izpiši dve primeri.

